

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

July 2024 | NL

[Hoe kijkt de burger ertegenaan? Seizoen 4, aflevering 6 – Economische governance: Europa op een kruispunt](#)

Welkom bij [Hoe kijkt de burger ertegenaan](#), de podcast van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC). In deze aflevering gaan we dieper in op de complexiteit van economische governance en de uitdagingen die

het Europese economische landschap kenmerken. U komt meer te weten over de mate waarin Europese landen het eens zijn over economisch bestuur en de lastige keuzes die Europa moet maken om zijn economie aan de eisen van de 21e eeuw aan te passen.

Onze gasten zijn **Luca Jahier**, voormalig EESC-voorzitter en huidig voorzitter van de EESC-groep Europees Semester, **Margarida Marques**, lid van het Europees Parlement voor de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten, **Maria Demertzis**, senior fellow bij Bruegel, en **Maria Tadeo**, correspondent in Brussel. (tk)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

HOOFDARTIKEL

Hoofdartikel

We hebben een Europa nodig waar de stem van jongeren telt

Het nieuw verkozen Europees Parlement houdt in juli zijn eerste plenaire vergadering. Hoewel de pro-democratische meerderheid overeind blijft, is de opkomst van extreemrechtse en eurosceptische krachten na de verkiezingen van juni een zorgwekkende trend. We waren ook getuige van de groeiende aantrekkingskracht van extreemrechtse partijen op de jongere generaties, die duidelijk niet immuun zijn voor deze trends. Het is tijd dat democratische krachten hun verantwoordelijkheid nemen, gaan samenwerken en duidelijk kiezen voor een sterk Europa waar de stem van jongeren telt.

Voor een veerkrachtig, duurzaam en toekomstgericht Europa is het absoluut noodzakelijk dat jongeren bij de beleidsvorming van de EU worden betrokken. We moeten nog veel meer doen om de stem van jongeren goed te laten doorklinken in de besluiten die op EU-niveau worden genomen. Verkiezingen zouden niet het enige moment moeten zijn waarop de stem van jongeren telt: het EESC pleit ervoor dat jongeren systematisch en regelmatig de gelegenheid krijgen om hun stem te laten horen.

Een van de prioriteiten van mijn mandaat is om de deuren van het EESC open te zetten voor jongeren, ook voor jongeren uit kandidaat-lidstaten. In mei 2024 werd het EESC de eerste EU-instelling die de jongerentoets — die ervoor moet zorgen dat voorgesteld beleid jongeren ten goede zal komen — op zijn beleidsaanbevelingen toepast. Door de jongerentoets toe te passen op onze adviezen zorgen we ervoor dat het perspectief

van jongeren wordt meegenomen in het beleid, dat rekening wordt gehouden met de impact hiervan op jongeren en dat we iets doen aan de eventuele negatieve gevolgen die beleid voor hen kan hebben.

Voordat we de jongerentoets invoerden, deden we een proefproject om te kijken hoe die in de praktijk zou uitpakken. We werkten samen met jongeren in en buiten Europa, die deelnamen aan onze vergaderingen en hielpen met het opstellen van adviezen. Hun inzet, toewijding, briljante ideeën en expertise werkten inspirerend. De oproep voor aanmeldingen voor de officiële EESC-jongerentoets is op 30 juni afgesloten. Ik wil alle jongerenvertegenwoordigers die aan het proefproject hebben deelgenomen en de leden van de jongerengroep van het EESC bedanken voor hun inzet om de jongerentoets handen en voeten te geven.

De EU heeft jongeren nodig. Daarom zouden de EU-instellingen het goede voorbeeld moeten volgen, zodat jongeren in Europa een stem in het kapittel krijgen. Terwijl het nieuwe Europees Parlement de komende maand vorm zal krijgen en de Europese Commissie zich voorbereidt op haar volgende mandaatsperiode die in het najaar van start gaat, zal het EESC erop blijven aandringen dat meer in jongeren geïnvesteerd moet worden: het is tijd voor de volgende stap!

Nu de zomer zich aandient, maak ik van de gelegenheid gebruik om alle collega's dankzij wie het Comité weer een belangrijke mijlpaal heeft kunnen bereiken van harte te bedanken.

Oliver Röpke

Voorzitter van het EESC

VOOR IN UW AGENDA

12 juli 2024

[Mensen niet aan hun lot overlaten: Europese inzet voor zeldzame ziekten](#)

15 juli 2024

[Geweld tegen vrouwen is een schending van de mensenrechten](#)

18-19 september 2024

EESC-zitting

METEEN TER ZAKE!

De Jongerentoets van de EU is een instrument om de participatie van jongeren in de beleidsvorming te stimuleren. Kort na het sluiten van de deadline voor kandidaatstellingen voor de EU-jongerentoets bij het EESC spraken we met Katrina Leitāne, voorzitter van de jongerengroep van het EESC. Zij vertelde ons wat de toets zal betekenen voor de jongerenorganisaties die zijn geselecteerd om aan de EESC-werkzaamheden deel te nemen.

EESC BETREKT JONGERENAFGEVAARDIGDEN BIJ ZIJN WERK

Door Katrina Leitāne, voorzitter van de EESC-jongerengroep

De belangen van jongeren krijgen te weinig aandacht in de beleidsvorming wereldwijd, terwijl jongeren hiertoe zeker wel een bijdrage kunnen en willen leveren. Worden de standpunten van jongeren meegenomen in de werkzaamheden van het EESC, dan zal dat het EU-beleid representatiever en veerkrachtiger maken. Als thuishaven van het Europees maatschappelijk middenveld moet het EESC de belangrijkste EU-instelling zijn waar jongeren hun stem kunnen laten horen.

Sinds enkele jaren werkt het EESC aan een manier om de stem van jonge Europeanen beter te laten doorklinken in zijn werkzaamheden en in het besluitvormingsproces van de EU. Om de inspraak van jongeren te formaliseren is een jaar geleden de Jongerengroep van het EESC opgericht. Met zijn in september 2022 uitgebrachte advies over [De EU-jongerentoets](#) werd het EESC de eerste EU-instelling die zich hiervoor hardmaakt. In april 2024 heeft het EESC weer een grote sprong voorwaarts gemaakt met de vaststelling van de methode voor de toepassing van de **EU-jongerentoets bij het EESC**.

De EU-jongerentoets is een instrument om jongeren meer te betrekken bij de Europese beleidsvorming en daarin meer rekening te houden met hun belangen. De toets omvat raadplegingen, effectbeoordelingen en risicobeperkende maatregelen. In de EESC-praktijk betekent dit dat jongerenvertegenwoordigers zullen samenwerken met EESC-leden bij het opstellen van geselecteerde adviezen. Concreet zullen jongerenvertegenwoordigers aan vergaderingen en hoorzittingen deelnemen, schriftelijke bijdragen leveren en eventueel in de gaten houden welk effect de adviezen sorteren. Per advies zal er namens alle betrokken jongerenorganisaties één jongerenafgevaardigde aan de werkzaamheden

meedoen.

Het initiatief bevindt zich momenteel in de uitvoeringsfase. In juni van dit jaar is er een oproep aan jongerenorganisaties gedaan om zich aan te melden voor deelname. Het EESC heeft meer dan 100 aanvragen ontvangen. De in aanmerking komende jongerenorganisaties zullen regelmatig worden geïnformeerd over nieuwe adviezen die op stapel staan en zullen worden gevraagd of zij hieraan willen meewerken. Uiteindelijk zullen de afdelingsbureaus en het CCMI-bureau beslissen welke adviezen bij het EESC aan de EU-jongerenroets worden onderworpen.

De ervaringen met een zeer geslaagd proefproject hebben de Jongerengroep geholpen bij het vaststellen van de methode die in dit kader zal worden gevolgd. Tijdens het proefproject hebben elk van de EESC-afdelingen en de CCMI één advies uitgekozen, waaraan met in totaal 20 jongerenvertegenwoordigers goed is samengewerkt. De onderwerpen van deze adviezen liepen uiteen, van het Europees Semester tot de verdediging van de democratie.

De Jongerengroep van het EESC bekijkt wat de beste manier is om jongerenorganisaties op zinvolle wijze te laten participeren. De volgende stap is om de roets ten uitvoer te leggen en het initiatief regelmatig te evalueren en gaandeweg te verbeteren.

Meer weten? Bekijk onze webpagina [EU Youth Test at the EESC](#), of mail het secretariaat: youthesc@eesc.europa.eu.

DE SPECIALE GAST

Jongeren in Albanië zullen een enorm belangrijke rol spelen bij de toenadering van hun land tot de EU. Maar hun bereidheid om verandering teweeg te brengen en hun enthousiasme voor de EU gaan doorgaans niet gepaard met de juiste middelen om op zinvolle wijze te kunnen deelnemen aan programma's, projecten en besluitvorming. Daarom is het nodig dat alle belanghebbenden hun pijlen eensgezind richten op jongeren, schrijft onze **speciale gast Dafina Peci**, directeur van het Nationale Jeugdcongres van Albanië.

Dafina Peci werd in 2016 directeur van het Nationale Jeugdcongres van Albanië, na twee jaar op rij voorzitter te zijn geweest. Sinds 2017 geeft Dafina ook les aan de vakgroep Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Tirana. Ze was lid van de werkgroep voor de oprichting van het regionaal bureau voor jongerensamenwerking (RYCO) en zat namens de regering van Albanië en vervolgens als

jongerenvertegenwoordiger in de raad van bestuur van dit orgaan. Ze heeft een bachelordiploma Politieke Wetenschappen en Internationale Betrekkingen en een masterdiploma Regionaal Beleid en Veiligheid behaald, en heeft ook een postdoctorale opleiding in Veiligheid na conflicten, Vredesopbouw en Bemiddeling gevolgd.

ALBANIË OP WEG NAAR EU-LIDMAATSCHAP: SAMENWERKING MET JONGEREN EN MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD IS EEN MUST

Door Dafina Peci, directeur van het Nationale Jeugdcongres van Albanië

Jongeren zijn niet alleen de leiders van morgen, maar ook de belangrijke partners van vandaag. Hun gedrevenheid, verbeeldingskracht en verlangen om grootse ideeën te realiseren zijn van vitaal belang voor maatschappelijke ontwikkeling. De actieve betrokkenheid van jongeren is bevorderlijk voor de democratische waarden, sociale vooruitgang en persoonlijke groei, en verschaft beleidsmakers belangrijk inzicht in de problemen die moeten worden aangepakt.

Albanese jongeren zijn erg enthousiast over integratie in de EU, maar hun enthousiasme wordt niet geschraagd door correcte informatie, kennis of middelen om daarin een rol te kunnen spelen.

Albanië zou er veel baat bij hebben als de jeugd daadwerkelijk zou kunnen deelnemen aan programma's en projecten. Zo zouden jonge Albanezen hun behoeften en prioriteiten kenbaar kunnen maken en actief de door hen gewenste verandering in gang kunnen zetten.

Het Nationale Jeugdcongres van Albanië stelt alles in het werk om inzicht te krijgen in hoe burgerbetrokkenheid en jongerenparticipatie kunnen bijdragen aan maatschappelijke ontwikkeling. Om ervoor te zorgen dat jongeren een grotere rol spelen in en meer betrokken worden bij de integratie van Albanië in de EU, is het essentieel dat er lessen worden getrokken uit het verleden: zo moeten er eerst en vooral stevige partnerschappen worden gesmeed waarin prioritair aandacht wordt besteed aan jongeren en moet er meer worden geïnvesteerd in de jeugd als waardevolle *asset* van de maatschappij. Ook is het zaak dat er meer synergie tussen alle relevante belanghebbenden tot stand wordt gebracht. Dat zijn, wat mij betreft, cruciale punten.

Partnerschappen met jongeren en het maatschappelijk middenveld om de integratie van Albanië in de EU te bevorderen

Al onze hoop is gevestigd op de jeugd; jongeren zijn de belangrijkste aanjagers van verandering en helpen Albanië op weg: niet alleen naar een betere toekomst, maar ook naar een heden waarin het goed toeven is. Zij hebben de moed, de idealen en de wil om schijnbaar onmogelijke ideeën in praktijk te brengen. Jongeren die een actieve rol spelen in de maatschappij, bevorderen daarmee niet alleen hun persoonlijke en sociale groei, maar dragen ook bij tot een democratischer samenleving en bieden besluitvormers waardevolle invalshoeken ten aanzien van tal van kwesties en trends die om een oplossing vragen. Het zou Albanië enorm ten goede komen als jongeren, door hun actieve deelname aan activiteiten en programma's die tegemoetkomen aan hun behoeften en wensen, meer invloed zouden krijgen en zich meer betrokken zouden voelen.

Participatie is niet alleen een fundamenteel mensenrecht, maar ook een praktisch middel om actief burgerschap voor iedereen te bevorderen. Je stem uitbrengen en je verkiesbaar stellen zijn weliswaar essentiële onderdelen van een democratie, maar in het dagelijks leven omvat jongerenparticipatie meer dan dat. Actief burgerschap betekent dat je het recht hebt en de kans krijgt om te participeren, maar ook dat je over de middelen, de ruimte, de instrumenten en, indien nodig, de financiële steun beschikt om invloed te kunnen uitoefenen op de besluitvorming en deel te nemen aan acties en activiteiten die de samenleving versterken, ondersteunen en veerkrachtiger maken.

Met het oog hierop is uitbreiding van de netwerken van maatschappelijke organisaties van essentieel belang om jongeren meer mogelijkheden te bieden tot participatie en de kans te geven hun stem te laten horen. Maatschappelijke organisaties kunnen beste praktijken uitwisselen, van elkaar leren, informatie delen en nieuwe ideeën opdoen door samen te werken, netwerken te vormen en synergie tot stand te brengen. Hiermee wordt ook de deur geopend naar aanvullende financiering van hun gezamenlijke werkzaamheden en naar de coördinatie van hun acties en programma's. Jongeren worden gesterkt door het werk van maatschappelijke organisaties, wat ook bijdraagt tot een betere vertegenwoordiging en participatie van jonge mensen in de samenleving.

Het is zaak gebruik te maken van het potentieel van jongeren en van de frisse wind die zij door de Albanese samenleving kunnen doen waaien door de weg te bereiden voor sociale, culturele en economische groei. Daarom hoop ik dat het uitbreidingsproces vorm krijgt en de jongeren en het maatschappelijk middenveld in beweging brengt.

Er is nog een lange weg te gaan en er moeten meer inspanningen worden geleverd om de daadwerkelijke en actieve participatie, vertegenwoordiging en toonaangevende positie van jongeren in de samenleving te verbeteren. Wie de betrokkenheid van jongeren wil vergroten, moet er ook voor zorgen dat ze ergens terecht kunnen om informatie in te winnen en te praten en kennis uit te wisselen met leeftijdsgenoten, belanghebbenden en beleidsmakers.

EEN VRAAG VOOR...

Bijna de helft van de stagiairs in de EU werkt gratis. Velen zitten in “schijnstages” en worden uitgebuit als goedkope arbeidskrachten. Ze krijgen geen sociale bescherming en hebben geen rechten. Het recente voorstel van de Europese Commissie om de kwaliteit van stages in de EU te verbeteren, is een stap in de goede richting. Maar het krijgt ook kritiek omdat het niet ver genoeg gaat. **Nicoletta Merlo** is de rapporteur van het advies over de richtlijn inzake stages en een versterkt kwaliteitskader voor stages. We hebben haar gevraagd om het standpunt van het EESC over het voorstel van de Commissie toe te lichten. Ze geeft uitleg bij de voorstellen van het EESC om de kwaliteit van stages te verbeteren en ervoor te zorgen dat stages voor iedereen toegankelijk zijn en niet alleen voor de jongeren die het zich kunnen veroorloven.

NEE TEGEN DE UITBUITING VAN STAGIAIRS

door Nicoletta Merlo

Door stage te lopen, maken jongeren kennis met de wereld van het werk. Ze worden begeleid en krijgen een opleiding. In heel Europa zijn stages aan een flinke opmars bezig, mede dankzij het Europese Jeugdgarantieprogramma. De aanbeveling van de Raad van 2014 over een kwaliteitskader voor stages bood de lidstaten waardevolle richtsnoeren voor de uitvoering van het instrument.

Helaas zijn er de voorbije jaren misstanden en wanpraktijken aan het licht gekomen in de manier waarop stages worden georganiseerd. Steeds vaker worden jonge stagiairs uitgebuit als goedkope arbeidskrachten om reguliere werknemers te vervangen. Ze krijgen geen afdoende garanties of sociale bescherming.

Het EESC steunt dan ook het streven van de Europese Commissie om de kwaliteitscriteria voor stages in heel Europa te verstrengen. Vooral de leer- en opleidingsinhoud moet worden verbeterd. Ook moeten misbruik en oneigenlijk gebruik van stages worden bestreden.

De twee voorstellen van de Commissie, een bijgewerkte aanbeveling van de Raad en een richtlijn, pakken de problemen slechts gedeeltelijk aan. Ze schieten op een aantal vlakken tekort:

- Ze verwijzen zonder onderscheid naar alle vormen van stages en houden niet genoeg rekening met de bestaande verschillen tussen de diverse soorten stages en hun doeleinden of de uiteenlopende toepassingen ervan in de lidstaten.
- Er zijn geen maatregelen voorzien om misbruik van stages te voorkomen en er zijn ook geen bindende voorschriften om de kwaliteitsnormen te verhogen.
- De voorgestelde richtlijn is alleen van toepassing op stagiairs die als werknemers worden beschouwd of die zich in een arbeidsverhouding bevinden. Dat is in minder dan de helft van de lidstaten het geval. Het aantal mensen dat er gebruik van kan maken, blijft dus beperkt en daarom bestaat het risico dat de verwachte resultaten niet worden bereikt.

Om de kwaliteit van stageprogramma's te verbeteren, moeten volgens mij in de eerste plaats minimumkwaliteitscriteria voor elk type stage worden vastgesteld, zodat het gebruik ervan vooraf is geregeld. Deze criteria moeten basisgaranties bevatten met een sterke nadruk op opleiding en toezeggingen om alle gevallen van misbruik met passende maatregelen te bestrijden, onder meer door middel van een versterkt inspectiesysteem.

Aangezien stagiairs in de meeste gevallen niet als werknemers worden beschouwd en stages niet als een arbeidsverhouding, kunnen we het niet over lonen als zodanig hebben. Om ervoor te zorgen dat iedereen een stageplaats kan krijgen, moet een eind worden gemaakt aan de praktijk van onbetaalde stages. Er zou een verplichte vergoeding moeten zijn die niet alleen is gebaseerd op de taken en verantwoordelijkheden die de stage met zich meebrengt, maar waarbij ook rekening wordt gehouden met eventuele kosten die de stagiair moet maken om stage te lopen.

Tot slot moet meer aandacht worden besteed aan de rol die de sociale partners kunnen spelen bij de uitvoering van de bepalingen op nationaal niveau en bij het toezicht op en de controle van het gebruik van het instrument.

NEW PUBLICATIONS

The EESC's activities during the Hungarian Presidency

July - December 2024

Het EESC brengt een brochure uit over zijn activiteiten tijdens het Hongaarse voorzitterschap van de Raad van de EU

Hongarije heeft op 1 juli het voorzitterschap van de Raad van de EU overgenomen en bepaalt nu welke koers Europa de komende maanden gaat varen.

In de context van de politieke vernieuwing naar aanleiding van de Europese verkiezingen wil het EESC zich opwerpen als verantwoordelijke partner van het Hongaarse voorzitterschap en zijn stempel drukken op een aantal van de politieke prioriteiten voor de komende wetgevingscyclus.

Op verzoek van het Hongaarse voorzitterschap zal het Comité tien verkennende adviezen opstellen. In [onze nieuwe brochure](#) staat te lezen wie de Hongaarse EESC-leden zijn en welke organisaties zij vertegenwoordigen. (cw)

NIEUWS VAN HET EESC

EU-jongeren in de kijker: de Jongerentoets, baanbrekend EESC-initiatief, komt op stoom

Het EESC vindt het belangrijk dat de standpunten van jonge mensen worden meegenomen in het EU-beleid en roept jongerenorganisaties op om mee te doen aan de jongerentoets van het EESC, een initiatief dat bedoeld is om de stem van jongeren in de beleidsvorming te versterken.

Enige tijd geleden heeft het EESC jongerenorganisaties opgeroepen om zich (uiterlijk op 30 juni 2024) kandidaat te stellen voor deelname aan de jongerentoets van het EESC. Bedoeling is dat de geselecteerde organisaties aangeven op welke EESC-adviezen zij invloed willen uitoefenen, vergaderingen en hoorzittingen bijwonen en schriftelijke bijdragen leveren. Om voor deelname in aanmerking te komen, moeten de organisaties democratisch zijn en de beginselen van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens naleven. Ook moeten hun activiteiten of besluitvormingsorganen door jongeren worden geleid.

Het afgelopen jaar heeft het EESC met deze toets geëxperimenteerd, wat inhield dat jongerenvertegenwoordigers uit heel Europa konden bijdragen aan discussies over belangrijke thema's als democratie, het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de participatie van jongeren uit de EU en het VK. Dit proefproject is een succes gebleken, waardoor de jongerentoets nu permanent wordt ingevoerd bij het EESC, dat andere EU-instellingen oproept om soortgelijke initiatieven te ontplooien.

In een recent debat tijdens de plenaire zitting toonden jongerenvertegenwoordigers zich tevreden over het initiatief, waarmee wordt gewaarborgd dat zij ook betrokken worden bij andere thema's dan die waarbij jongeren doorgaans centraal staan, zoals de klimaatcrisis.

EESC-voorzitter **Oliver Röpké** benadrukte dat het initiatief een belangrijke politieke verbintenis vormt en dat jongeren voortdurend bij het besluitvormingsproces van de EU moeten worden betrokken. Hij wees erop dat verkiezingen niet de enige gelegenheid mogen zijn voor jongeren om hun stem te laten horen en dat de jongerentoets ervoor zal zorgen dat zij regelmatig inbreng in het EU-beleid hebben.

Katrīna Leitāne, voorzitter van de EESC-jongereengroep, merkte op dat het de goede kant op gaat met het integreren van de stem van jongeren in de EU-besluitvorming en dat de jongerentoets zal evolueren naarmate er meer ervaring mee wordt opgedaan. **Elias Dray**, vicevoorzitter van het Europees Jeugdforum, prees het EESC voor zijn leiderschap en moedigde jongerenorganisaties aan om zich bij het initiatief aan te sluiten, zodat hun standpunten de inhoud van toekomstige EESC-adviezen mede kunnen bepalen.

De Albanese minister van Jeugdzaken en Kinderbeleid, **Bora Muzhaqi**, woonde de EESC-zitting ook bij. Haar land wil een voortrekkersrol op het gebied van jeugdbeleid spelen en laat zien hoe waardevol het is om beleidsafdelingen te hebben waar mensen zich uitsluitend met jongerenkwesties bezighouden. "Naar mijn stellige overtuiging draagt het werk dat wij tegenwoordig met en voor jongeren verrichten ertoe bij dat onze jongeren op de toekomst zijn voorbereid. Wij stellen hen in staat om de leiders van onze hedendaagse samenleving te worden, zodat zij een duurzame en ecologisch verscheiden planeet kunnen doorgeven."

Het EESC onderhoudt uitstekende werkrelaties met Albanië en wijst op de sleutelrol van transnationaal partnerschap bij het bevorderen van de participatie van jongeren op alle bestuursniveaus.

Het EESC zet zich al in voor dit initiatief sinds september 2022, toen het een advies over de EU-jongerentoets uitbracht. Met zijn aanhoudende activiteiten, waaronder het jaarlijkse evenement “Jouw Europa, jouw mening!”, laat het EESC eens te meer zien dat het er veel belang aan hecht om jongeren meer bij het EU-besluitvormingsproces te betrekken.

Dit jaar vond genoemd evenement plaats in maart. De aan de nieuwe EU-leiders gerichte aanbevelingen van het evenement vindt u [hier](#). (ks)

[Samen tegen haat: Europeanen beloven de strijd aan te binden tegen de haat die zich in Europa verspreidt](#)

Nu haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven in een angstaanjagend tempo toenemen, bundelen maatschappelijke organisaties, burgers en instellingen hun krachten en voeren ze de strijd op tegen alle vormen van haat om duidelijk te maken dat er in de EU geen plaats is voor haat.

Het EESC sluit zich aan bij de inspanningen van de EU om haat in de EU te beteugelen. Die neemt in alarmerend tempo toe, waarbij groepen en individuen steeds vaker het doelwit zijn vanwege hun geloof, ras of etnische afkomst, geslacht, seksuele geaardheid of politieke overtuiging.

Het EESC wil samen met burgers en instellingen meer doen om haat zowel on- als offline te bestrijden, aldus het EESC bij een debat op hoog niveau tijdens zijn zitting van mei, waar zijn advies [Geen plaats voor haat: een verenigd Europa tegen haat](#) is goedgekeurd. Hierin worden alle vormen van haat aan de kaak gesteld en de [Mededeling van de Europese Commissie](#) over hetzelfde onderwerp verwelkomd.

“Het is de verantwoordelijkheid van ons allemaal om haat te bestrijden”, aldus EESC-voorzitter **Oliver Röpke**, waarmee hij het debat tijdens de EESC-zitting inluidde. Om dit doeltreffend aan te pakken, moeten we

allemaal samenwerken: politici, het maatschappelijk middenveld en burgers. Alleen samen en in dialoog kunnen we de toenemende vijandigheid in onze samenleving, die een echte bedreiging voor onze democratie vormt, overwinnen en bestrijden.”

Het debat bracht topambtenaren van de Europese Commissie en de Belgische regering en vertegenwoordigers van burgers en maatschappelijke organisaties (waaronder ILGA-Europe en het Europees netwerk tegen racisme (ENAR)) bijeen, die de toename van haat en geweld benadrukten.

Recente aanvallen op politici hebben diepe verdeeldheid binnen de Europese samenleving aan het licht gebracht. Uit cijfers blijkt dat de anti-moslim- en antisemitische boodschappen in 2023 zijn verdubbeld. Doelwit zijn doorgaans LGBTQIA +, mensen van Afrikaanse afkomst en migranten. Ook vrouwenhaat loopt hoog op. Uit een recente analyse van onlineberichten in de EU blijkt dat de haattoxiciteit sinds begin 2023 met 30 % is toegenomen.

De [Mededeling van de Commissie: Geen plaats voor haat: Een verenigd Europa tegen haat](#) is een oproep om op te staan tegen haat en zich uit te spreken voor tolerantie en respect.

“De waarden in het EU-Verdrag verbieden duidelijk haatmisdrijven en haatzaaiende uitingen. Helaas moeten we vaststellen dat beide de laatste tijd zijn toegenomen”, aldus **Dubravka Šuica**, vicevoorzitter van de Commissie voor Democratie en Demografie.

In zijn advies roept het EESC de EU op tot een alomvattende aanpak van de bestrijding van haat op basis van beschermde menselijke kenmerken, en om “de bestrijding van alle soorten haat” op dezelfde manier te benaderen. (II)

Het succesverhaal van 2004 effent de weg voor toekomstige uitbreiding van de EU

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft zich tijdens zijn zitting van mei gebogen over de lessen die kunnen worden getrokken uit de uitbreiding van de EU in 2004. Vanwege de huidige geopolitieke en veiligheidssituatie is verdere uitbreiding van de EU meer dan ooit een dringende noodzaak.

Tijdens een debat over de grote uitbreiding in 2004 verwelkomde het EESC sprekers die destijds een belangrijke rol hebben gespeeld in het onderhandelingsproces, waaronder **Jarosław Pietras**, voormalig Pools staatssecretaris voor toetreding tot de EU, **László Andor**, secretaris-generaal van de Stichting voor Europese Progressieve Studies (FEPS), uit Hongarije, en **Štefan Füle**, voormalig Europees commissaris voor Uitbreiding, uit Tsjechië.

Volgens de deelnemers aan het debat moet de EU — die pas recent weer belangstelling toont in verdere uitbreiding — een duidelijke routekaart voor de toetreding van de kandidaat-lidstaten opstellen. Als zij te lang in de wachtkamer worden gehouden, kan het uitbreidingsproces zijn geloofwaardigheid verliezen.

EESC-voorzitter **Oliver Röpké**: “2004-2024 markeert niet alleen een belangrijke mijlpaal, maar toont ook het succes van het EU-uitbreidingsproces aan, met meer landen die willen toetreden.”

De heer **Pietras** zei: “De uitbreiding is een transformatieproces dat in twee richtingen werkt, met niet alleen voordelen voor de kandidaat-lidstaten, maar ook voor de EU-lidstaten”.

De heer **Füle**, die nu voorzitter is van de taskforce EU-uitbreiding van het European Policy Centre, benadrukte dat “zowel de kandidaat-lidstaten als de EU-lidstaten op de nieuwe uitbreidingsgolf moeten worden voorbereid”.

Volgens **Dr. Tinatin Akhvlediani**, onderzoeksmedewerker bij de eenheid Buitenlands beleid van de EU van het Centrum voor Europese Beleidsstudies, wogen economische aspecten het zwaarst door bij de uitbreiding van 2004, aangezien de kandidaat-lidstaten destijds in een slechte financiële situatie verkeerden. Anno 2024 is veiligheid de belangrijkste reden voor uitbreiding.

Volgens de heer **Andor** was de rechtsstaat de achilleshiel van de uitbreiding van 2004, waarbij de EU naliel de juiste instrumenten in het leven te roepen ter waarborging ervan. Dit heeft geleid tot de recente invoering van conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat.

In september zal het EESC een Uitbreidingstop van het maatschappelijk middenveld houden, waarbij alle kandidaat-leden worden uitgenodigd om voor het eerst aan een plenaire vergadering van het Comité deel te nemen.

Een sterk en inclusief cohesiebeleid is de sleutel tot een succesvolle uitbreiding van de EU

Het EESC heeft tijdens zijn meizitting twee adviezen goedgekeurd waarin het onderstreept dat het cohesiebeleid - het belangrijkste EU-financieringsinstrument voor regionale ontwikkeling - een cruciale rol speelt bij toekomstige uitbreidingen. Ook pleit het er onder meer voor om in de toetredingsverdragen instrumenten op te nemen om ervoor te zorgen dat ook na de toetreding aan de regels wordt voldaan en dat eventuele problemen, bijvoorbeeld in verband met emigratie of de rechtsstaat, kunnen worden aangepakt.

In zijn nieuwe reeks aanbevelingen beklemtoont het EESC dat betrokkenheid en empowerment van maatschappelijke organisaties belangrijke voorwaarden zijn voor een doeltreffend gebruik van de cohesiefondsen. Het succes van het cohesiebeleid wordt niet alleen gemeten aan de hand van economische investeringen maar ook van territoriale en sociale resultaten. De versterking van de capaciteit van het openbaar bestuur is cruciaal voor de verwezenlijking van cohesie.

Tijdens het plenaire debat met **Elisa Ferreira**, commissaris voor Cohesie en Hervormingen, en **Vasco Alves Cordeiro**, voorzitter van het Europees Comité van de Regio's (CvdR), werd het belang van pretoetredingssteun en de versterking van de positie van maatschappelijke organisaties belicht.

EESC-voorzitter **Oliver Röpk**e en andere sprekers wezen erop dat een krachtig cohesiebeleid nodig is om de uitdagingen in verband met de uitbreiding van de EU aan te gaan en versnippering te voorkomen. Steun

op maat van de kandidaat-regio's is van essentieel belang met het oog op vrede en welvaart. Voorts werd met name aanbevolen het onderwijs te versterken, de maatschappelijke organisaties een stem te geven en speciale mechanismen in te zetten voor landen als Oekraïne.

Ook werd erop gewezen dat de uitbreiding in het algemeen gevolgen zal hebben voor de huidige lidstaten en dat voor bepaalde regio's extra middelen nodig zullen zijn. In het negende cohesieverslag wordt ervoor gepleit om de nieuwe uitdagingen aan te pakken door in kleine en middelgrote ondernemingen te investeren, lokale besturen te versterken en maatregelen te nemen om mensen een eerlijke kans op een baan te geven. Een dynamisch cohesiebeleid is van vitaal belang voor de ontsluiting van het economisch potentieel van de EU en een doeltreffende integratie van de nieuwe lidstaten.

Nucleaire geneeskunde topprioriteit voor kankerbestrijding

Nucleaire geneeskunde en de levering van radio-isotopen moeten een topprioriteit zijn voor de Europese Unie als we alle patiënten in Europa gelijke toegang tot kankerbehandelingen willen garanderen.

De EU en de lidstaten moeten ervoor zorgen dat er financiering beschikbaar is voor medisch-radiologische en nucleaire technologieën. Tegelijkertijd moeten zij nauwer samenwerken om belemmeringen in de regelgeving wat betreft de levering van radio-isotopen weg te nemen. Voorts moeten zij hun afhankelijkheid van derde landen voor grondstoffen verminderen.

Met dit doel voor ogen heeft het EESC in zijn tijdens de zitting van mei goedgekeurde advies [Europees kankerbestrijdingsplan: Drijvende krachten achter de voorzieningszekerheid van medische radio-isotopen](#) benadrukt dat alles in het werk moet worden gesteld om kanker te bestrijden.

De rapporteurs **Alena Mastantuono** en **Philippe Charry** waren beiden stellig van mening dat we doortastende politieke besluiten moeten nemen en een degelijke regelgeving moeten hebben. Dat is de enige manier om de levering van radio-isotopen in Europa werkelijk veilig te stellen en aan de toenemende vraag van patiënten te voldoen.

Elk jaar profiteren bijna tien miljoen Europese patiënten van nucleaire medische beeldvorming voor pathologische diagnoses van vormen van kanker en hartaandoeningen. Radiologische en nucleaire technologieën waarbij gebruik wordt gemaakt van radio-isotopen zijn essentieel in de strijd tegen kanker in alle stadia van de zorg: bij vroegtijdige opsporing, diagnose, behandeling en palliatieve zorg. (mp)

Kanker bestrijden via vaccinatie

Nu het aantal kankergevallen en kankergerelateerde overlijdens in de EU alarmerend toeneemt, pleit het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) voor de broodnodige preventieve maatregelen, daar ongeveer 40 % van de kankergevallen als vermijdbaar wordt beschouwd.

In een advies dat tijdens zijn plenaire zitting van mei is aangenomen, verwelkomt het EESC het voorstel van de Europese Commissie voor een aanbeveling van de Raad over vormen van kanker die door vaccinatie kunnen worden voorkomen. Dit initiatief volgt op het eerder gepresenteerde kankerbestrijdingsplan van de EU.

In het advies wordt vooral ingegaan op vaccinatie tegen humaan papillomavirussen (HPV) en hepatitis B (HBV), omdat diverse soorten kanker die door deze virussen worden veroorzaakt, via vaccinatie kunnen

worden vermeden.

Het EESC benadrukt de noodzaak van goede voorlichting, educatie en communicatie om de doelgroepen aan te moedigen zich te laten vaccineren. Ook wijst het op de belangrijke rol die huisartsen, schooldokters en maatschappelijke organisaties hierbij spelen.

Milena Angelova, rapporteur voor het advies over [Vormen van kanker die door vaccinatie kunnen worden voorkomen](#), zei: “We moeten stigma en misvattingen rond vaccins aanpakken. Zo wordt ten onrechte wel gedacht dat de vaccins in kwestie alleen voor meisjes bedoeld zijn. Dit klopt dus niet. Om de virussen in kwestie (HPV, HBV) uit te roeien, moeten we ook jongens en hun ouders erbij betrekken.” Vaccins moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

Het is uiterst belangrijk om de heersende scepsis tegen te gaan, aldus corapporteur **Sára Felszeghi**. De bestrijding van misinformatie en desinformatie is essentieel als men mensen wil aanmoedigen zich te laten vaccineren.

Het EESC roept op tot een brede benadering van kankerbestrijding, met een goed functionerend en geïntegreerd systeem van alle vormen van preventie, waaronder primaire preventie (vaccinatie, gezonde levensstijl), secundaire preventie (screening) en tertiaire preventie (zorg en herstel).

Mevrouw Angelova wees er nog eens op dat “de lidstaten meer moeten coördineren en beste praktijken moeten uitwisselen” om kanker veel efficiënter te bestrijden en de vaccinatiegraad in de hele EU te verhogen. Het is van het grootste belang dat kankerpreventie als een politieke prioriteit wordt beschouwd. (sg)

EU-klimaatdoelstelling voor 2040 mikt op netto-nuluitstoot tegen 2050

De Europese Commissie heeft voorgesteld om, op de weg naar klimaatneutraliteit tegen 2050, de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2040 met 90 % te verminderen. Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft ingestemd met deze doelstelling tijdens zijn zitting van mei, waarbij het benadrukte dat deze streefcijfers stroken met de wetenschappelijke aanbevelingen om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius.

Het EESC benadrukt dat een billijke bijdrage moet worden geleverd aan de wereldwijde klimaatinspanningen maar dat tegelijkertijd het concurrentievermogen van de Europese industrie tijdens de transitie naar een koolstofarme economie moet worden gewaarborgd. **Teppo Säkkinen**, rapporteur voor het advies over de *Klimaatdoelstelling van de EU voor 2040*, benadrukt dat er tegen 2040 een koolstofvrij elektriciteitssysteem moet zijn om industrie, vervoer en gebouwen koolstofvrij te maken, en pleit voor daadwerkelijke emissiereducties door geleidelijk af te stappen van fossiele brandstoffen.

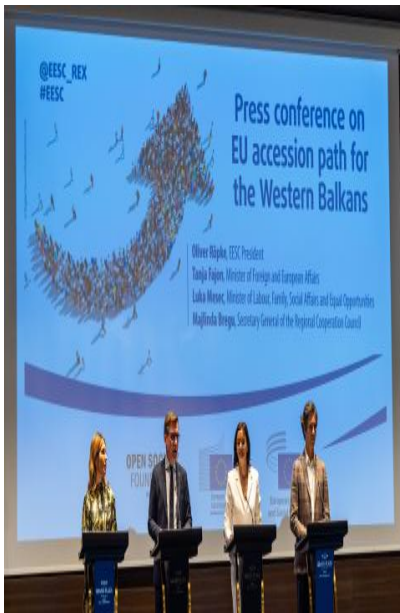
Gelet op de risico's van bosbranden en plagen waarschuwt het EESC voor een te grote afhankelijkheid van koolstofverwijdering en pleit het voor een aanpak waarbij emissiereducties en koolstofverwijdering in evenwicht zijn. De volgende fase van het klimaatbeleid van de EU moet gericht zijn op investeringen, het creëren van een robuuste economie, het vergroten van de energiezekerheid en het scheppen van hoogwaardige banen. De verwezenlijking van een emissiereductie van 55 % tegen 2030 en de uitvoering van de "Fit for 55"-wetgeving zijn in dit verband van cruciaal belang.

Het EESC vindt dat de elektriciteitsproductie tegen 2040 koolstofvrij moet zijn en dat daarna ook verwarming en koeling koolstofvrij moeten worden gemaakt. Schone en betaalbare energie is essentieel voor het koolstofvrij maken van industrie, gebouwen en vervoer.

Het EESC stelt voor om in dialoog met de landbouwers en andere belanghebbenden een emissiereductiedoelstelling voor de agrovoedingssector vast te stellen, waarbij de Europese voedselzekerheid moet worden gewaarborgd en rekening moet worden gehouden met de uiteenlopende natuurlijke omstandigheden in de EU.

Publieke steun en betrokkenheid van belanghebbenden zijn van cruciaal belang om de doelstelling voor 2040 te halen. Het EESC dringt er daarom op aan een brede dialoog te voeren, onder meer met de sociale partners, het maatschappelijk middenveld en de burgers, om hen te betrekken bij de vaststelling van doelstellingen en de beleidsontwikkeling.

Het EESC dringt erop aan om bij de voorbereiding van het wetgevingsvoorstel inzake de klimaatdoelstelling voor 2040 te voorzien in een uitvoerige concurrentievermogenstest ten aanzien van andere grote economieën, om het mondiale concurrentievermogen en de industriële basis van Europa in stand te houden en tegelijkertijd de hoge milieu- en sociale normen veilig te stellen. (ks)

De uitbreidingsdynamiek van de EU vasthouden: maatschappelijk middenveld maakt zich sterk voor geleidelijke integratie van de Westelijke Balkan

20 jaar na de toetreding van Slovenië tot de EU heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) politieke en maatschappelijke leiders bijeengebracht in Ljubljana om deze mijlpaal te vieren, de fundamentele voordelen van EU-lidmaatschap te benadrukken en te onderstrepen dat de toekomst van de Westelijke Balkan in de Europese Unie ligt.

Tijdens de conferentie [“Het succesverhaal van EU-uitbreiding voortzetten – voordelen voor de Westelijke Balkan in de aanloop naar toetreding”](#), die door het EESC in nauwe samenwerking met de Europese Commissie en de Open Society Foundation-Western Balkans was georganiseerd, werd de nadruk gelegd op de hervormingen die nodig zijn om

voortgang te boeken op weg naar toetreding, en op het belang van eerbiediging van de fundamentele waarden van de Europese Unie.

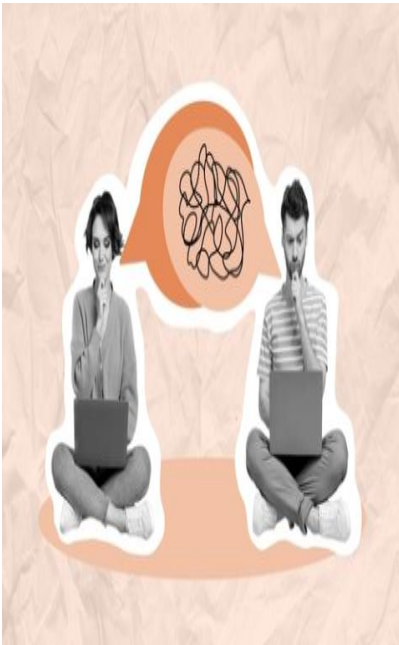
De conferentie werd bijgewoond door EESC-voorzitter **Oliver Röpke**, de Sloveense minister van Buitenlandse Zaken **Tanja Fajon**, de Sloveense minister van Werkgelegenheid **Luka Mesec** en de secretaris-generaal van de Raad voor regionale samenwerking **Majlinda Bregu**.

EESC-voorzitter **Oliver Röpke**: “De Westelijke Balkan hoort thuis in de EU; de Europese familie is niet compleet zonder deze landen. U kunt er zeker van zijn dat het EESC zich hiervoor zal blijven inzetten en daarom zal het in september ook een Uitbreidingsstop van het maatschappelijk middenveld organiseren.”

Tanja Fajon, Sloveens minister van Buitenlandse Zaken: “In de huidige geopolitieke situatie hebben we elkaar meer dan ooit nodig. We hebben het maatschappelijk middenveld nodig om de politiek en de regering ertoe aan te zetten toenadering te zoeken tot de EU.”

Luka Mesec, Sloveens minister van Werkgelegenheid, Gezin, Sociale Zaken en Gelijke Kansen, zei: “Slovenië en de landen van de Westelijke Balkan hebben een lange gemeenschappelijke geschiedenis. Ons gemeenschappelijke huis is de Europese Unie en daarom zal ik me binnen de Sloveense regering inzetten om de toetreding van de landen van de Westelijke Balkan tot de Europese Unie te bevorderen.” (mt)

[EESC lanceert uitwisselingsprogramma met nationale sociaaleconomische raden in de hele EU](#)

Het EESC heeft een nieuw programma opgestart om de banden met de nationale sociaaleconomische raden (SER's) aan te halen. Bedoeling is om regelmatig van gedachten te wisselen over belangrijke thema's, geplande adviezen en rapporten en goede praktijken.

De eerste uitwisseling vond afgelopen maart in Frankrijk plaats. **Katrīna Leitāne, voorzitter van de EESC-jongereengroep**, was toen twee dagen op bezoek bij de Franse Sociaaleconomische en Milieuraad (ESEC) om er inzichten uit te wisselen over jongerenbeleid. Het resultaat? Nieuwe ideeën om de jongerenagenda op Europees en nationaal niveau te promoten, om in de verschillende activiteiten van het EESC rekening te houden met de verwachtingen van jongeren en om nieuwe collega's te ontmoeten die in een andere lidstaat op hetzelfde terrein actief zijn.

In deze [video](#) deelt Katrīna Leitāne haar indrukken van haar werkbezoek en de constructieve uitwisselingen die ze met de ESEC in Frankrijk heeft gehad.

Meer informatie over het uitwisselingsprogramma vindt u op onze [webpagina](#).

Voor meer informatie kunt u terecht bij het secretariaat van de eenheid CSS (die verantwoordelijk is voor de betrekkingen met de nationale sociaaleconomische raden en het maatschappelijk middenveld) (EESC-ESCS-relations@eesc.europa.eu).

NIEUWS VAN DE GROEPEN

[De resultaten van de Europese verkiezingen van 2024 zijn bekend: tijd voor een toekomstgerichte strategische agenda](#)

Door Stefano Mallia, voorzitter van de groep Werkgevers in het Europees Economisch en Sociaal Comité

Nu het stof van de Europese verkiezingen is neergedaald, is het duidelijk dat we een periode van hevige turbulentie tegemoet gaan. De winst van de Conservatieven heeft de extreemrechtse aardverschuiving tegengehouden. Maar hoewel centrumrechts zijn positie heeft behouden, kunnen we niet negeren dat het extreemrechtse kamp krachtiger zal zijn in het nieuwe Europees Parlement, waardoor stemmingen over belangrijke kwesties ingewikkelder worden. We hebben daar al een glimp

van kunnen opvangen toen de EVP-fractie er vorig jaar net niet in slaagde een rechtse blokkerende meerderheid te vormen om een natuurherstelwet tegen te houden.

Het bedrijfsleven is vooral bezorgd over de vooruitgang op het gebied van industriebeleid en economische zekerheid, met name wat betreft technologie, kritieke grondstoffen, halfgeleiders, elektrische voertuigen, economische veerkracht en algemeen concurrentievermogen. Het is van cruciaal belang om de eengemaakte markt te versterken en particuliere investeringen te stimuleren door middel van een echte kapitaalmarktunie. Zal het nieuwe Parlement zijn opgewassen tegen deze taak?

We hebben geen andere keuze dan te concurreren met wereldmachten als China en de Verenigde Staten.

In 2008 hadden de eurozone en de VS een gelijkwaardig bruto binnenlands product (bbp) in lopende prijzen van respectievelijk 14,2 biljoen en 14,8 biljoen USD (13,1 biljoen en 13,6 biljoen EUR). Vijftien jaar later bedraagt het bbp van de eurozone iets meer dan 15 biljoen USD, terwijl dat van de VS tot 26,9 biljoen USD is gestegen. Als de vijf grootste Europese economieën — Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Italië en Spanje — de Amerikaanse productiviteitsgroei tussen 1997 en 2022 hadden geëvenaard, zou hun bbp per hoofd van de bevolking gemiddeld bijna 13 000 USD (12 000 EUR) hoger zijn in termen van koopkrachtpariteit. Dit zijn veelzeggende cijfers.

Jarenlang, toen de EU een positieve handelsbalans vertoonde, beseften velen niet dat ons concurrentievermogen gevaar liep. We vertrouwden op het mondiale gelijke speelveld en op de op regels gebaseerde internationale orde, waarbij we ervan uitgingen dat anderen hetzelfde zouden doen. Maar nu verandert de wereld in rap tempo en moet de EU snel reageren op alle wake-upcalls die zij tot dusver heeft genegeerd. Het is te hopen dat dit Parlement zijn taak zal vervullen en zich niet alleen zal bezighouden met partijpolitiek.

Europese ondernemingsraden klaarmaken voor de toekomst: waarom een herziening van de richtlijn nodig is

door de groep Werknemers van het EESC

Er zijn momenteel meer dan 1 200 Europese ondernemingsraden (EOR's) in grote multinationale ondernemingen. Deze organen zijn een belangrijk instrument om de democratie op de werkplek te waarborgen, omdat zij het recht hebben om door het hoofdbestuur van de onderneming geïnformeerd te worden over transnationale kwesties en om hun mening te geven. Het gaat bij deze kwesties bijvoorbeeld om de actuele economische en financiële situatie en mogelijke ontwikkelingen op het gebied van banen, investeringen en nieuwe werkmethoden. EOR's zijn niet bevoegd om te onderhandelen over overeenkomsten.

Aangezien ondernemingsbesluiten doorgaans op het hoofdkantoor worden genomen, maar in het hele bedrijf worden toegepast, worden zulke organen steeds belangrijker. EOR's helpen werknemersvertegenwoordigers om ondernemingsbesluiten beter te begrijpen. Tegelijkertijd kunnen goede informatieverstrekking en raadpleging het hoofdbestuur helpen om zijn besluiten zodanig vorm te geven dat ze in alle landen naadloos kunnen worden geïmplementeerd.

Gebleken is evenwel dat de huidige EOR-richtlijn (uit 2009) en de uitvoering ervan ernstige tekortkomingen vertonen. Een cruciaal punt is dat veel EOR's niet de mogelijkheid hebben om naar de rechter te stappen als hun rechten worden geschonden. Een analyse van eerdere gerechtelijke procedures en uitspraken laat zien dat er rechtsonzekerheid heerst, met name over de definities van "informatie", "raadpleging", "transnationaal" en "vertrouwelijkheid", alsmede over het recht van EOR's om deskundigen in te schakelen (bijv. deskundigen die rechtsbijstand verlenen of vakbondsvertegenwoordigers). Daarnaast zijn er verschillende verouderde regelingen die moeten worden aangepast aan de huidige stand van zaken in de wereld.

Bedrijven en hun werknemers worden geconfronteerd met gecompliceerde uitdagingen op het vlak van digitalisering, klimaatverandering, demografie en vaardigheden. De aanpassingen die een en ander vergt, kunnen ontwrichtend zijn en gevolgen hebben voor het concurrentievermogen van een bedrijf, maar ook voor de sociale zekerheid en de productiviteit van werknemers. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat een doeltreffende uitoefening van rechten op het gebied van voorlichting, raadpleging en/of inspraak van werknemers de draagkracht van ondernemingsbesluiten en het concurrentievermogen van bedrijven ten goede komt. Daarmee zouden EOR's een cruciale rol kunnen spelen bij de totstandbrenging van een rechtvaardige transitie.

Een herziening van de richtlijn is derhalve noodzakelijk om de rechtszekerheid en de goede werking van EOR's te waarborgen. Om de bestaande tekortkomingen te verhelpen en EOR's klaar te maken voor de toekomst, moet de herziening van de richtlijn snel en vlot haar beslag krijgen. In zijn [advies](#) beoordeelt het EESC het Commissievoorstel en doet het de wetgevers een reeks concrete voorstellen aan de hand om de richtlijn verder te verbeteren.

Gezondheid moet een topprioriteit blijven in de nieuwe zittingsperiode

Door de groep Maatschappelijke Organisaties

Gezondheidswerkers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties roepen beleidsmakers op een "gezondheidstoets" in te voeren voor al het toekomstige beleid. In de nieuwe zittingsperiode moet het "recht op gezondheid" hoog op de agenda van de EU en de lidstaten blijven staan, zoals de Europese burgers tijdens de Conferentie over de toekomst van Europa hebben gevraagd.

Nationale en Europese maatregelen op het gebied van gezondheidszorg moeten beter worden gecoördineerd en geharmoniseerd. Op die manier wordt gebouwd aan een duurzamere en crisisbestendige gezondheidszorgsector die iedereen gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg garandeert.

Investerings, preventie, technologische innovatie en gezondheidseducatie vanaf jonge leeftijd moeten hierin een belangrijke rol spelen, zo klonk het tijdens de conferentie over [de toestand van de gezondheidszorg in de EU](#) op 4 juni in Luik. De conferentie werd georganiseerd door de [groep Maatschappelijke organisaties van het EESC](#), samen met de twee ziekenhuizen CHU Liège en Hôpital de la Citadelle, in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU.

"In de volgende zittingsperiode (2024-2029) moet gezondheid een belangrijke strategische prioriteit blijven voor de nieuwe Europese Commissie, het nieuwe Europees Parlement en de Raad," aldus **Séamus Boland**, voorzitter van de Groep Maatschappelijke organisaties. De Europese instellingen moeten kiezen voor een "één gezondheid"-benadering die de onderlinge verbanden tussen gezondheidsbeleid en demografische, digitale en milieuveranderingen, economische zekerheid en industrieel beleid bevordert.

Boland benadrukte dat gezondheidsbeleid alleen effectief kan zijn in combinatie met laagdrempelige, adequate en kwalitatief hoogstaande sociale diensten, sociale beleidsmaatregelen en voldoende beschikbaarheid van goed opgeleide gezondheidswerkers. Hij herhaalde dat maatschappelijke organisaties, zoals patiëntenverenigingen, direct betrokken moeten worden bij de zorgverlening en verantwoordelijkheid moeten dragen: "Alleen dankzij een transparante, regelmatige en gestructureerde dialoog met maatschappelijke organisaties vinden Europese gezondheidsinitiatieven en -programma's ingang en kennen ze succes. Maatschappelijke organisaties hebben duurzame en voorspelbare financiering nodig om hun werk te kunnen doen."

Tijdens de conferentie werden fundamentele aspecten van een versterkte Europese gezondheidsunie besproken:

- de inzet voor "One Health" (één gezondheid);
- digitale innovaties en de gevolgen daarvan voor de gezondheid;
- inzetten op houdbare en toekomstbestendige gezondheidszorgstelsels door middel van sociale investeringen, en
- de wereldwijde strijd tegen ongelijkheden in de gezondheidszorg vanuit het oogpunt van Europese solidariteit: het voorbeeld van zeldzame ziekten.

De conclusies en aanbevelingen van de conferentie zullen op de [webpagina van het evenement](#) worden gepubliceerd.

Meer over de conferentie in ons [perscommuniqué](#).

JONGEREN IN DE KIJKER

Hoe Rassemblement National in Frankrijk munt slaat uit de jongerenstem

Door Christophe Pr ault, redactiechef van Touteurope.eu

De Franse extreemrechtse partij Rassemblement National heeft bij de Europese verkiezingen van 2024 een verpletterende overwinning behaald en daarmee het beste resultaat uit haar geschiedenis geboekt. Meer dan een derde van de stemmen was afkomstig van kiezers onder de 35 jaar. Onze speciale gast Christophe Pr ault, redactiechef van Touteurope.eu, analyseert het succes van Rassemblement National en zijn leider Jordan Bardella, afkomstig uit een van de buitenwijken van Parijs, pas 28 jaar oud en alomtegenwoordig op TikTok.

Bij de Europese verkiezingen van juni 2024 heeft de partij Rassemblement Nationale (RN) bijna een derde van alle kiezers aan zich weten te binden (31,4 %), het beste resultaat ooit. De ultrarechtse partij kwam in bijna alle leeftijdsgroepen, sociale klassen en beroepsgroepen als winnaar uit de bus, waardoor de politieke kaarten opnieuw zijn geschud. Dit is met name te danken aan jonge kiezers: 32 % van alle 25 tot 34-jarigen heeft op de lijst van Jordan Bardella gestemd en in de leeftijdsgroep van 18-24 jaar is een winst van meer dan 10 procentpunten (26 %) geboekt ten opzichte van de Europese verkiezingen van 2019.

Er zijn verschillende redenen waarom jongeren zich aangetrokken voelen tot deze partij. Allereerst is daar de persoon Jordan Bardella, lijsttrekker voor de Europese verkiezingen en partijvoorzitter, die wars is van traditionele politiek. Jongeren vinden dat hij zegt waar het op staat, recht door zee is en oprecht overkomt in een tijd van wantrouwen ten aanzien van de politiek. Ook kunnen veel mensen zich met hem identificeren: hij komt uit de middenklasse, is opgegroeid in een buitenwijk van Parijs (Seine-Saint-Denis), ging niet naar een prestigieuze school en heeft geen universitair diploma op zak, alleen dat van de middelbare school. Dat heeft hem populair gemaakt onder jongeren die zich zorgen maken over hun toekomst en zich in de steek gelaten of zelfs vergeten voelen.

Een andere reden waarom zoveel kiezers tussen de 18 en 34 jaar weglopen met Jordan Bardella is omdat hij jong is. Met zijn 28 jaar weet hij precies wat er leeft onder deze generatie en hoe hij daarop kan inspelen.

Opvallend genoeg was het in 2017 Emmanuel Macron die de jeugd zo wist aan te spreken, maar dan wel in andere lagen van de bevolking.

Rassemblement National spint dus garen bij de persoonlijkheid van de partijvoorzitter en zijn imago, dat uitgebreid wordt gecultiveerd via sociale media. Jordan Bardella is alomtegenwoordig op TikTok, dat een belangrijke rol speelt in zijn verkiezingsstrategie, in een tijd waarin jongeren het nieuws niet langer tot zich nemen via traditionele media. Zijn populariteit groeit (hij heeft 1,6 miljoen volgers). Hij praat niet over aanpassing van de Europese Verdragen, Oekraïne of de Green Deal, nee: hij heeft het over zijn dagelijks leven, stuurt Moederdagwensen, filmt zichzelf in zijn kantoor en op reis. Hij volgt trends en praat over actuele onderwerpen. Hij daagt zelfs gamers uit, jonge (en minder jonge) liefhebbers van videogames.

De groeiende kloof tussen de jongere generaties en de traditionele politiek versterkt zijn imago, zijn positie en het populistisch discours. Sinds de Europese verkiezingen van 2019 zijn veel kiezers op drift geraakt. Maakten jongeren zich in 2019 nog grote zorgen om het milieu, inmiddels is hun aandacht verschoven naar andere problemen, die even urgent zijn maar minder ver van hun bed. Vandaag de dag zijn het onzekerheid (in verband met immigratie) en koopkracht die hen zorgen baren. De extreemrechtse partij heeft terrein weten te winnen door te profiteren van deze woede en munt te slaan uit het sentiment van een generatie die zich tekortgedaan voelt. Het politieke establishment heeft als geheel onvoldoende rekening gehouden met de gevolgen van de COVID-crisis in 2020. De COVID-19-pandemie heeft de ongelijkheid waarmee Franse en Europese jongeren al hadden te kampen, niet alleen op de arbeidsmarkt maar ook in het onderwijs, op brute wijze aan het licht gebracht en verergerd. Veel jongeren hadden er moeite mee om hun studie voort te zetten of simpelweg een opleiding te volgen in een tijd waarin de digitale technologie voor alles een oplossing moest zijn.

De schijnwerper moet nu dus niet zozeer worden gericht op RN, maar op degenen die op deze partij hebben gestemd en met name op de jongeren uit de middenklasse. Zij moeten een duidelijk en concreet antwoord krijgen op hun meest prangende vragen en zorgen: het toenemend geweld in de samenleving, de teruglopende openbare voorzieningen in landelijke gebieden, de problemen met het vinden van werk of het volgen van een goede opleiding en de angst voor ongebreidelde immigratie. Voor traditionele politieke partijen betekent dit dat ze een toontje lager moeten zingen en aandacht moeten besteden aan de mensen die vaak onder de radar blijven, die niet opgemerkt worden omdat ze niet geïnteresseerd zijn in politiek. Feit is dat ook de Europese Unie het hier een beetje heeft laten afweten, ondanks de vele programma's voor jongeren, voor onderwijs, voor de bevordering van arbeidsparticipatie en de bestrijding van armoede. Met Erasmus — het programma dat bredere lagen van de bevolking (inclusief in het leerlingwezen, werklozen, enz.) de mogelijkheid biedt tot mobiliteit en het opdoen van ervaring — is weliswaar een stap in de goede richting gezet, maar dat is duidelijk nog steeds te weinig. Wie een oplossing zoekt, moet ook de **juiste** vragen stellen over migratie, een kwestie die onze Europese samenlevingen erg bezighoudt en verdeelt. Het is een onderwerp dat de gemoederen nog steeds in beroering brengt, ondanks het recent akkoord over het Europees migratie- en asielpact.

Christophe Prévaut is journalist, redactiechef van *Touteurope.eu*, een educatieve website over de werking en het beleid van de Europese Unie. Hij heeft jarenlange ervaring met actuele onderwerpen, met name Europese en economische kwesties. Prévaut is afgestudeerd aan het Instituut voor Politieke Studies in Bordeaux en heeft Europese Studies gedaan aan de *École nationale d'administration (ENA)*. Tegenwoordig geeft hij leiding aan de redactie van *Touteurope.eu* en treedt hij regelmatig op als gespreksleider tijdens debatten en conferenties over Europese onderwerpen.

Hoe blijven we in contact met de TikTok-generatie?

door Rieke Smit, redacteur bij Social News Daily/#UseTheNews

Onze speciale gast is een jonge journalist, Rieke Smit van #UseTheNews, een initiatief van het Duitse persagentschap DPA dat zich richt op de nieuwsconsumptie van de generatie Z en ernaar streeft de mediawijsheid van deze jongeren te verbeteren. Terwijl uit cijfers blijkt dat minder dan een derde van de 18- tot 24-jarigen geïnteresseerd is in nieuws en dat voor 23 % van hen TikTok de enige nieuwsbron is, schrijft Rieke erover hoe we de generatie Z kunnen bereiken, niet alleen op TikTok, maar ook op andere socialemediaplatforms, en hoe we de interesse van deze jongeren kunnen wekken voor belangrijk nieuws dat hen rechtstreeks aangaat.

We zijn een generatie aan het kwijtraken, althans zo lijkt het. We bereiken de generatie Z niet meer met nieuwsberichten. Minder dan een derde van de 18- tot 24-jarigen is geïnteresseerd in nieuws. Bij jongeren onder de 18 jaar is de desinteresse zelfs nog groter.

Dit verschijnsel is over het algemeen niet nieuw. Inmiddels heeft iedereen wel eens van nieuwsmoeheid en nieuwsmijding gehoord. Daar komt nog bij dat influencers en platforms die korte video's aanbieden, steeds belangrijker worden, met name voor jongeren. Dit wordt ook bevestigd in het laatste [Digital News Report](#) van het Reuters Institute for the Study of Journalism.

Jongeren nemen steeds minder nieuws tot zich omdat ze moeite hebben om betrouwbaar nieuws te vinden op platforms zoals TikTok, maar ook omdat ze niet weten wat het nieuws met hun leven te maken heeft. Dit werd in een van onze #UseTheNews-studies opgemerkt door een 16-jarig meisje en plaatst de alarmerende trend in een perspectief. De centrale vraag is dan ook: Hoe kunnen we de TikTok-generatie bereiken?

Ten eerste moeten we aanwezig zijn op de platforms waar zij sowieso op zitten, met nieuws, perspectieven en achtergrondinformatie. Vervolgens moeten we jongeren laten zien waarom het voor hen zo belangrijk is om op de hoogte te blijven. Tegelijkertijd zorgen we er op die manier min of meer bij toeval voor dat hun mediawijsheid wordt vergroot.

Dat is ook het doel van het initiatief [#UseTheNews](#) en van het redactieteam van [Social News Daily](#), dat dit jaar heeft uitgeroepen tot "Jaar van het nieuws" om de samenleving en de democratie te versterken door de nieuwswijsheid met name onder tieners en jongvolwassenen te vergroten.

Social News Daily doet dat met nieuwsberichten op TikTok, Instagram en YouTube. Nieuws op sociale media? Hoe gaat dat in zijn werk? Door gebruik te maken van de methoden die makers van content allang toepassen: je kunt jezelf opmaken, een gerecht koken of een wandeling maken en tegelijkertijd toch over serieuze onderwerpen praten. En dat is precies wat we bij SND doen, maar dan hebben we het over het nieuws.

Daarbij experimenteren we met nieuwe formats, om ons aan te passen aan de kijkgewoonten van consumenten. We maken video's van 40 seconden waarin we omvangrijke onderwerpen bespreken en vertellen waarom dat nieuws belangrijk is voor een 16-jarige.

Daarnaast maken we gebruik van clickbaits, zonder de journalistieke normen uit het oog te verliezen. Waarom? Omdat je op TikTok maar twee seconden hebt om iemands aandacht te trekken. Als jouw filmpje dat in die paar tellen niet doet, zal niemand het bekijken. We beginnen dus met een provocerende vraag of een opvallend feit — een clickbait om de aandacht van de kijkers te trekken — maar geven aan het einde van de video wel antwoorden. Mensen blijven kijken en nemen soms journalistieke inhoud tot zich. Is dat alles?

Volstaat het om een mediakanaal te zijn op sociale media? Kort gezegd: nee. Er moeten meer contactmomenten komen tussen jongeren en journalisten om het vertrouwen in de media te versterken en de journalistiek transparant te maken. Zo kunnen we leerkrachten aansporen om zich sterk te maken voor mediavaardigheden op school of kunnen we de contacten tussen schoolklassen en redacties intensiveren, zoals we doen in onze #UseTheNews-modelprojecten en -“newscamps”.

Want alleen als wij daar zijn waar jongeren zijn — op school, op festivals, op sociale media — en als we met hen in gesprek gaan over nepnieuws, media en de betekenis daarvan, dan hebben we een kans om de generatie Z weer te bereiken met nieuws.

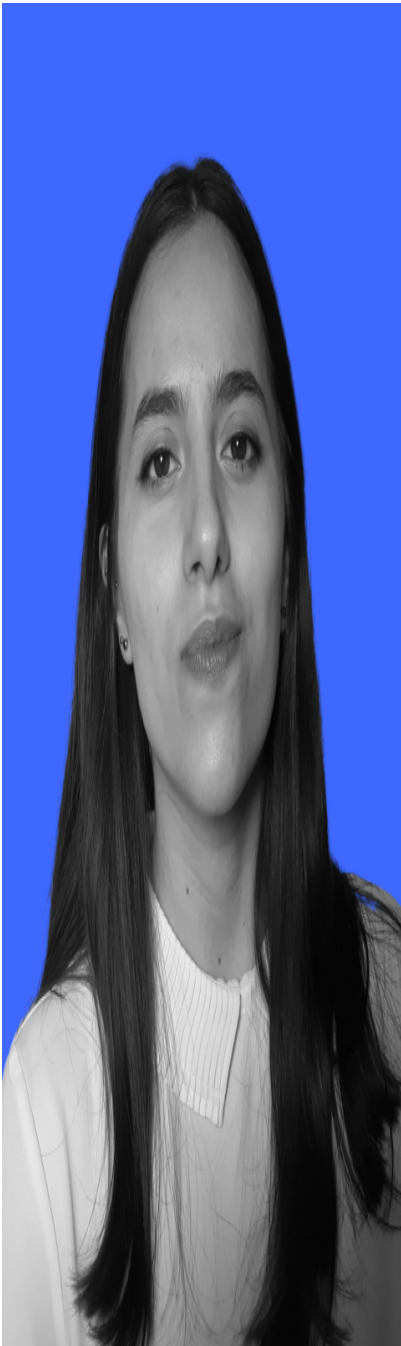
TikTok: <https://www.tiktok.com/@social.news.daily>

UsetheNews-kanaal: <https://www.instagram.com/usetheNews2024/?hl=de>

Als redacteur van dienst houdt Rieke overzicht over de dagelijkse redactiewerkzaamheden bij Social News Daily (SND). Ze is sinds 2021 in verschillende functies betrokken bij #UseTheNews en is nu verantwoordelijk voor de planning, coördinatie en goedkeuring van bijdragen bij SND. Na het behalen van haar bachelor- en haar masteropleiding, waarbij zij zich met name bezighield met journalistiek en humanitaire hulp, liep ze stage bij de FUNKE Zentralredaktion.

#UseTheNews (UTN), een initiatief van het Duitse persagentschap DPA, zoekt uit hoe het met de mediavaardigheden van jongeren gesteld is. Met de hulp van het Leibniz-instituut voor media-onderzoek worden in een “news literacy lab” en door de “social news desk” innovatieve nieuwsformats ontwikkeld. Daarnaast biedt UTN leerkrachten workshops en materiaal aan. Het project wordt ondersteund door vele partners uit de media-, onderwijs- en onderzoekswereld, en wordt geleid door een raad van toezicht die bestaat uit bekende persoonlijkheden uit de media en politiek.

Kun je het je veroorloven om gratis te werken?

Door Cláudia Pinto, Europees Jeugdforum

Het Europees Jeugdforum, het grootste platform van jongerenorganisaties in Europa, dat zich de afgelopen 10 jaar sterk heeft gemaakt voor hoogwaardige stages, schaart zich achter de oproep van het EESC om onbetaalde stages te verbieden. Onze speciale gast, Cláudia Pinto van het Jeugdforum, analyseert voor ons het meest recente voorstel van de Commissie om de kwaliteit van stages in de EU te verbeteren. Ze somt alle tekortkomingen ervan op, maar noemt het ook een belangrijke stap in de goede richting.

Bij het zoeken van een baan zijn jongeren tegenwoordig vaak aangewezen op de ene onbetaalde stage na de andere. Wat wordt hen beloofd? Dat onbetaalde stages de deur openen naar de arbeidsmarkt: ze verschaffen jongeren toegang tot netwerken en bieden hun nieuwe kansen om ervaring op te doen.

Maar het is duidelijk dat een onbetaalde stage geen financiële onafhankelijkheid biedt. Hoe koop je eten en betaal je de huur en al die rekeningen die zich opstapelen wanneer je gratis werkt?

Onbetaalde stages zijn een vorm van uitbuiting van jongeren op de arbeidsmarkt. Zij versterken de sociale uitsluiting, omdat gratis werken alleen is weggelegd voor wie het zich kan veroorloven. Jongeren uit kansarme milieus hebben dus van meet af aan al geen schijn van kans. Daar komt nog bij dat deze stages de plaats innemen van startersbanen, waardoor de arbeidsmarkt er alleen maar onzekerder op wordt.

Het Europees Jeugdforum heeft zich de afgelopen tien jaar sterk gemaakt voor hoogwaardige stages. De laatste twee jaar hebben we met de campagne "[Can you afford to work for free?](#)" actief aangedrongen op een richtlijn om onbetaalde stages op de arbeidsmarkt in alle EU-lidstaten te verbieden.

In maart publiceerde de Europese Commissie eindelijk haar [voorstel om de kwaliteit van stages in de Europese Unie te verbeteren](#), met inderdaad een voorstel voor een richtlijn! Dit is een belangrijke stap in de goede richting, die het resultaat is van de onvermoeibare campagnevoering door jongeren op het hele continent. Helaas staat de richtlijn desondanks niet duidelijk garant voor betaalde stages op de arbeidsmarkt.

Voor het Europees Jeugdforum is het grootste probleem van de voorgestelde tekst dat daarin slechts één kant van het probleem wordt aangepakt. In plaats van te kijken naar alle stagiairs op de arbeidsmarkt gaat het alleen over schijnstages — echte banen die als stages worden verhuld zodat met de arbeidsomstandigheden kan worden geschipperd, met name wat de vergoeding betreft. Wat de Europese Commissie voorstelt, is een handhavingsrichtlijn. Daarmee legt zij grote druk op arbeidsinspecties, die toch al te weinig geld krijgen en overwerkt zijn.

Het Europees Jeugdforum maakt zich dan ook grote zorgen over de praktische uitvoering van de richtlijn en over de vraag hoe de rechten van jongeren in de praktijk geëerbiedigd kunnen worden. In een notendop: het voorstel kent geen rechten toe aan stagiairs, maar omschrijft waarvoor stages niet mogen worden gebruikt. Het bevat het beginsel dat stagiairs niet gediscrimineerd mogen worden. Het Europees Jeugdforum vraagt zich echter bezorgd af hoe de lidstaten dit in nationale wetgeving zullen omzetten en vreest dat werkgevers mogelijk nog altijd jongeren zullen kunnen uitbuiten.

Samen met een voorstel voor een richtlijn heeft de Europese Commissie ook een herziening van een aanbeveling van de Raad voorgesteld. Daarmee moet het kwaliteitskader voor stages zodanig geactualiseerd worden dat het voortaan op alle soorten stages van toepassing is en ook beginselen inzake beloning en sociale bescherming omvat. Het is geweldig dat deze beginselen in het voorstel zijn opgenomen, al is de aanbeveling van de Raad helaas niet bindend.

Het Europees Jeugdforum zal blijven opkomen voor de rechten van jongeren en zich blijven inzetten voor eerlijke arbeidsomstandigheden. Wij roepen de Europese Raad en het Europees Parlement op om de tekst aan te scherpen en de mazen te dichten waardoor de uitbuiting van jongeren gewoon zou kunnen doorgaan. Lees voor een volledige analyse van dit voorstel ons artikel [Two Steps Forward One Step Back](#).

Cláudia Pinto geeft op het Europees Jeugdforum leiding aan de belangenbehartiging van jongeren bij de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt, waarbij ze zich vooral inzet voor beleid ter verbetering van de kwaliteit van stages in Europa. Ze bezit ruime ervaring op het gebied van Europees sociaal en werkgelegenheidsbeleid en heeft eerder gewerkt bij de Europese Confederatie van onafhankelijke vakbonden.

Redactie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Aan deze uitgave werkten mee

Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Coördinatie

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adres

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the
European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

06/2024